

చెప్పనా? తా'త్వూ, తో'త్వూ.

తా'బేళ్ళంతు నాకు చిన్నప్పట్టుంచీ ఎంతో భయం. ఒక ముసలి రాత్రిపూట, రెణ్ణెలకిందట సత్యవతి కూర్మావ తారంలాగ ముడుచుకొని మూలుగుతూ 'రావిచెట్టు, రావిచెట్టు' అని అరిచింది. నేను భూకంపంలా వణికిపోయేను. రావిచెట్టుఅంటే సత్యవతికి సింహస్వప్నం. రావిచెట్టుంటే నాకు తా'బేళ్ళు జ్ఞాపకం వస్తాయి. ఎందుకో చెప్పనా? పోనీ, తరవాత చెప్తాను.

పువ్వులమ్మిన వూళ్లో కట్టలమ్మలేం అనుకుంటాం గానీ, నేను నా ఆత్మనే అమ్ముకున్నాను. నీకు తెలుసుగా నేనూ సత్యవతి మద్రాసులో ఎలా కాపురం పెట్టమో! ఈ మద్రాసులో మనుష్యులుకాదు నివసిస్తున్నది; గెద్దలు, రాబందులు, తో'డేళ్ళు—అదీ అసలైన నిర్వచనం—మద్రాసు నిండా తో'డేళ్ళు తో'డేళ్ళు, తో'డేళ్ళంటే నాకు అమిత మైన ఆసక్త్యం, ఎందుకో భయం. మొన్న రాత్రికాలం చీకటి మంటలతో కాలిపోతున్నట్టునిపించింది. సత్యవతికి నూటనాలుగు డిగ్రీల జ్వరం. నాకు ఆ జ్వరమంత ఆకలి. పైన చీకట్ల కుంభవరం. ఇద్దరం ముడుచుకుని పడుకోన్నాం. సత్యవతి కొన-గొంతుతో 'తో'డేళ్ళు తో'డేళ్ళు' అని అరిచింది. నేను దీపకళికలా, తుపానుతో తడిసినవాడిలా వణికిపోయేను ఎందుకో చెప్పనా, పోనీలే రేపు చెప్తా.

వెంకట్రావు నన్ను తన కంపెనీలోంచి తగిలేశాడా, ఇక్కడా అక్కడా ఉద్యోగానికి ప్రయత్నించి చివరికి బస్సు కండక్టరుగా కుదుర్చుకొన్నాను. నాకు సంతృప్తికరంగానే ఉండేది. గానీ స్నేహితుల మొఖాలు? వెంకట్రావుకూడా ఒకసారి బస్సు ఎక్కాడు. 'ఎంగే సార్' అన్నాను. బిక్క చచ్చిపోయాడు. 'ఒక పారిస్' అన్నాడు. టిక్కెట్టు చింపి ఇచ్చేను. 'కాలేజి చదువు చదివిన నువ్వు ఇంత నీచమైన ఉద్యోగానికి కుదురుకుంటా వనుకోలేదురా' అన్నాడు. 'రెండు లక్షల ఆస్తివున్న నువ్వు కారు ఎక్కడం మానేసి బస్సులో ప్రయాణం చేస్తా వనుకోలేదురా' అన్నాను. 'తరవాత ఇంటికి రా' అన్నాడు. 'నువ్వే రా మాయింటి' కన్నాను. వచ్చేడు 'వీమిట్రా ఇంత హీనమైన ఉద్యోగానికి' అన్నాడు. 'నీదగ్గర మళ్ళా ఉద్యోగానికి వస్తా ననుకున్నావా? - ఏం ఇప్పుడు నా కొచ్చిన లోకేమిటి - జీతంమానాన జీతం; నా వ్యసనాలకు సరిపడతలే పైన దొరుకుతుంది' దులిపేశా శాను, తిట్టచు. 'మీ వంశానికి అపకీర్తిరా' అన్నాడు తోడేలు. తరవాత ఏమైందో చెప్పనా? పోనీ రేపు చెప్తాను.

తాజేళ్ళంటే నాకు చిన్నప్పట్నుంచీ హాడలు. ఎందుకో చెప్పనా? నిన్న సత్యవతిని బూడిదచేసి వచ్చాను. వెంకట్రావుకూడా వచ్చేడు. సానుభూతి కురిపించాడు. నేనువాణ్ణి తిట్టలేకపోయాను. 'రావిచెట్టు రావిచెట్టు' అని అన్నాను, ఈ మాటలు సత్యవతి చితిలోంచి వచ్చినట్లు అనిపించింది. వెంకట్రావు మూర్ఛపోయినట్లు పాలి (?) పోయిన నిషక్తి మించాడు తోడేలు.

నీకు తెలుసా? పాతమాంబళంలో మాయింటి పెరట్లో
 రావిచెట్టూ నుయ్యూ ఉండేవి. ఆ నూతులోనే సత్యవతి-
 పోనీలే తరవాత చెప్తాను. తా'బేళ్లు తో'డేళ్లు అంటే
 నాకు చెడ్డభయం. వాట్ని తప్పించుకొని బతికాలని ప్రయ
 త్నిస్తున్నా. ఎలాగో చెప్పనా? పోనీ రేపు చెప్తాను.

గాని ఒక్క (పంగతి ని న్నడగా లనుకొంటున్నా.
 ఈ పక్కనున్న చెరువులో తా'బేళ్లు) లేవుకదా?